

HATÁRTALANUL 2018 (HAT-18-01-0402)

FELVIDÉKI KISKÖRÚT SZABADSÁGHARCOSAINK NYOMÁBAN

A 'HATÁRTALANUL' program megvalósítása a szeptemberi felkészítéssel kezdődött. Már az augusztusi tantestületi értekezlet után külön megbeszélést tartottunk azokkal a tanárokkal, akik a hetedik évfolyamon tanítanak és tantárgyaik révén segíthetnek a diákok felkészítésében. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a tankönyvekben lévő anyagot és a meglátogatandó helyeket így összekössük. Magyar irodalom keretében Mikszáth: A fekete város című művét beszéljük meg, etika/hit- és erkölcstan órán Erdősi Imréről hallanak, történelemórán felidézik a muhi csatát, Thököly Imrét, II. Rákóczi Ferencet, Bercsényi Miklóst, Görgei Artúrt, a branyiskói csatát, földrajzórán a Kárpátokról tanulnak, külön kiemelve a Magas-Tátrát, a Selmeci-körhegységet és a Gömör-Tornai-karsztot, biológiaórán a magashegység növény- és állatvilágába pillantanak be, rajzórán átismételik a gótika stílusjegyeit.

Szeptember 12-én osztálykeretekben tartott **előkészítő órán** megnyitottuk a 'HATÁRTALANUL' füzetünket, melynek elejére két címet ragasztottunk: a Görgey és a Szontagh család címerét. A füzetbe került a tervezett útvonal, egy kis vaktérkép, amelyet a diákoknak kellett kitölteniük, a gyűjtési témák, amelyekről mindenkinek a kirándulás napjáig jegyzeteket kellett a füzetébe készíteni. Ezen órán került sor a gyűjtés technikájának megbeszélésére, mit, honnan, mennyit érdemes és szükséges jegyzetelni, továbbá itt került bemutatásra és megbeszélésre a trianoni békeszerződés tartalma és következményei, Szlovákia létrejöttének története, lakosságának etnikai összetétele, az itt élő magyarság számának változása. A gyűjtési témák kidolgozásában a következő hetek szakóráin a szaktanár is besegít, illetve kiegészíti a már otthon elkészített jegyzeteket. Minden esetben összekötjük a tankönyvekben fellelhető információkat a projektben kért kutatási témákkal, hogy lássák a gyerekek, hogy ez a kirándulás az iskolai oktatásuk szerves része, hogy a tankönyvek oldalain álló ismeretek sok szállal kapcsolódnak egymáshoz és a valósághoz. A kirándulás előtti héten, szeptember 26-án a fakultatív előkészítő órán vázlatosan rendszereztük a gyűjtőmunka során szerzett sok ismeretet, s megbeszéltük a kirándulás alatti toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályait, továbbá a program során végzett munka értékelésének szempontjait és módjait (pl. a

gyűjtő/jegyzetfüzetükre témazáró értékű jegyet fognak kapni..., lehetőség van fényképes beszámoló beadására, szintén ötöst lehet kapni érte, aktív részvételért pontok járnak...)

A szállások foglaltsága miatt a tervezett programunkat fordított sorrendben tudtuk megvalósítani. A programok sorrendjét az aktuális időjárás is módosította.

Így az első nap első állomása **Selmecbánya** volt. Itt fogadott bennünket idegenvezetőnk Filiczki Tibor, aki szlovákiai magyar, egykor testnevelőtanárként dolgozott, így tudását gyakorlotta tudta átadni a diákoknak. Palócos kiejtése először furcsa volt a gyerekeknek, de ez is tanított: a magyarság sokszínűségére hívta fel a figyelmüket. Az eső ellenére alaposan feltérképeztük a városkát. Selmecbánya történetét a városháza mögött lévő fal dombormű segítségével vázolta fel idegenvezetőnk, majd az **Óvárba** mentünk, amelynek megtekintése után a várudvarban álló **'48-as**

emlékműnél koszorúztunk és énekeltünk. A **Szlovák Bányászati Múzeum** Ásványtani kiállításának megtekintése után elsétáltunk az **Erdészeti és Bányászati Akadémia** épületéhez és megnéztük a **botanikus kert** hatalmas mamutfenyőit, miközben hallgattuk a bányászok sírását – zuhogott az eső!!

A hosszú buszutat megszakítva, végtagjainkat **Dóvalban** mozgattuk meg egy kicsit, s fényképezkedtünk a híres szánhúzó kutya szobránál.

Az eső miatt napunkat nem a Csorba-tónál, hanem **Szepesszombaton** tett sétával zártuk. Első három éjszakát Kakaslomnicon töltöttük az Agro Hotelben.

Második napunk a Szepességről szólt. A Fekete város Görgy Páljának birtokára utaztunk, Görgőre, ahol először a kastélyt látogattuk meg, amely ma Lánynevelő Intézetként működik. Utána a szemközti templomkertben nyugvó Görgy fivérek sírját koszorúztuk meg, akik az első világháborúban utolsóként védték a magyar a határt. A nap második állomása Szepeskáptalan temploma volt, majd Szepes várába másztunk fel, amelynek tornyából a branyiszkói hágóra tekintve felidéztük 1849. február 5-nek eseményeit és szereplőit. A vár lábánál található temetőben a magyar szabadságért meghalt szlovák katonák síremlékénél tartottuk október 6-i megemlékezésünket. A történelmi séta után „üdítőnek” tűnt a szepeskáptalani 'gejzír' felkeresése: a látvány valóban csodás volt, de a kénes forrásvíz illata és íze egy kivétellel nem nyerte el tetszésünket, de mélyen az emlékeinkbe vésődött. A nap utolsó állomása Lőcse volt, ahol a Szent Jakab székesegyházban láthattuk a világ legnagyobb szárnyasoltárát, és elemezhetjük a 7 fő bűn jelképes festményeit. A város főterén megnéztük a városházát, a szegyenketrecet és sok fényképet készítettünk a szép polgárházakról. Lőcse jó példa a középkori város szerkezetének bemutatására.

A harmadik napot Késmárkon kezdtük a Thökölly várban, majd a városházánál lévő Lőcseinél kisebb szégyenketrecet páran kipróbáltak☺. Az evangélikus fatemplom sokunkat elbűvölt. Az új evangélikus templom oldalkápolnájában Thökölly Imre sírjánál is kifejeztük egy koszorúval tiszteletünket. Ezután Ótátrafüred felé vettük útunkat, ahol a siklóra felülve jutottunk fel a Tarajkára. Itt vette kezdetét ismerkedő tátrai túránk a Tar-patak völgyében. Óriási hatással volt mindannyiunkra ez a magashegységi környezet. A tankönyvbeli ismeretanyag most itt volt kézzelfoghatóan: a gránit, a gyorsfolyású hegyi patak, a jég alakította csipkés élek és tágas cirkuszvölgyek, a növényzeti övek változása, a különböző fenyőfajták, a korábbi hatalmas vihar pusztításának nyomai... a Pannon-medence gyermekeinek csodás új élmények. A Tar-patak völgyi útunk után a Csorba-tó körül is tettünk egy sétát a síugrósáncokat is megtekintve. A napot Újtátrafüreden a Szontagh-villánál fejeztük be, ahol id. Szontagh Miklós emléktáblájánál elhelyeztük koszorúnkat, a bezárt Palace Hotelnél a fiatalabb Szontagh Miklósról emlékeztünk, aki édesapjával együtt a magashegységi klímaterápia hazai úttörője.

A negyedik napon Csütörtökhely gótikus templomának megtekintése után a templomkertben búcsúztunk a Tátrától. Rozsnyón először a református Alapiskolába mentünk, ahol már vártak bennünket. A tornateremben kölcsönösen bemutatkoztunk egymásnak, mi egy PPT-s kiselőadással, ők pedig a vidék népdalkincséből mutattak be párat. Ajándékképpen a Mozaik Kiadó általános iskolai történelem tankönyvcsomagját adtuk. Nagyon örültek ajándékunknak, amelyet történelemórán jól tudnak alkalmazni, hiszen a tankönyvek végén lévő digitális kód segítségével egy éven keresztül kitűnő szemléltetőanyaghoz tudnak így hozzáférni. Ezután a lányok kézműveskedtek: táskát festettek és kötelet vertek. A fiúk pedig focimérkőzésen mérték össze ügyességüket. A mai napig élő barátságok születtek. (Ezt segítette, hogy az őszi népdalénekes találkozóinkra rozsnyói új barátainkat is meghívtuk, akik ebben a pár napban a hetedikes diákok családjainál laktak. A vetélkedés után közös Budapest-városnézésen vettünk részt). A nap délutánját a betléri Andrassy kastélyban folytattuk, Krasznahorkaváralján az

Andrássy mauzóleumban koszorúztunk, a jótékonykodásáról híres házaspár Andrássy Dénes és Franciska sírjánál. Mielőtt a szállásunkra mentünk, felkapaszkodtunk a krasznahorkai várhoz, s onnan már ráláttunk Várhosszúrétre. Várhosszúréten vacsora előtt volt szerencsénk Ulman János fafaragóművésszel találkozni, kinek művei, egyszerű, egyenes mondatainak hitelessége sokunkat megérintett.

Az ötödik napon, reggeli után rozsnyói városnézéssel kezdtünk a szabályos négyzet alakú főtéren. Megtudtuk, hogy a címer rózsái jelentik az itt bányászott aranyat, ezüstöt és rezet. Rozsnyót elhagyva a Szádelői- völgyhöz utaztunk, ahol egy kis sétát tettünk, s felidéztük, hogy IV.Béla királyunkat a muhi csata után ezen a szoroson keresztül menekítették ki. Kassára kora délután érkeztünk. A dómnál nagy sürgős- forgás volt, hiszen szombat lévén egymás után jöttek a fiatal párok, hogy e csodás gótikus templomban fogadjanak egymásnak örök hűséget. Két esküvő között volt lehetőségünk II.Rákóczi Ferenc sírjához lemenni, s egy kuruc ének kíséretében, melyet az úton tanultunk (Bercsényi dala, ma a francia ejtőernyős hadosztály himnusza), elhelyeztük koszorúnkat. Kassa főterén átsétálva a rodostói házhoz mentünk, ahol egy másik magyarországi diákcsoporttal találkoztunk, akik szintén a 'HATÁRTALANUL' program keretében voltak Kassán. Itt búcsúztunk el idegenvezetőnkől. A trianoni határon átkelve utolsó állomásunk Muhi volt. A csata helyszínén emelt nemzeti emlékhelyen mécseseket gyűjtöttünk. A fáradság ellenére még ez utolsó állomáson is példaértékűen viselkedtek gyerekeink.

E csonka héten erőt követelő kemény munka mellett, rengeteg élményben volt részünk. Nagy hozadéka volt ezen öt napnak, hogy az évfolyam osztályai jobban megismerték egymást is.

A megérkezést követő hét szerdáján tartottuk első értékelő óránkat, ahol a tanulók papírra vetették legmeghatározóbb élményeiket. Képekkel felidéztek, hogy merre jártunk, s pontosítottam a füzettel kapcsolatos elvárásaimat, amely alapján még e héten lehet javítani azt. Október 17-i napon csoportokban feladatlapot töltöttek ki, melyhez jegyzeteiket használhatták. A gyűjtő/jegyzetfüzetekre adott témazáróértékű jegy az első félév jegyeihez került.

Májusban informatika óra keretében a kirándulásról PPT-eket készítettek. A legjobban sikerülteket, miután a 7. évfolyam osztályaiban is megnéztük és elemeztük azokat technikai és tartalmi szempontok alapján, az 5. és 6. évfolyam osztályaiban mutatták be. Az aulában a faliújságon elhelyezett térképeken és fényképeken a szülők és a diákok is nyomon követhették a felvidéki utunkat. De a 'HATÁRTALAN' program mellett megtekinthetők az ausztriai/ŐRVIDÉKI tábor képei, beszámolói, illetve a májusi osztálykirándulások (Somoskő, Ópusztaszer, Tata) élménybeszámolói is. A legjobb, gyerekek által a kirándulásokról készített PPT-k és diások pedig folyamatosan láthatóak az aulában lévő kivetítőn.

Június 11-én tartottuk a hetedik évfolyamosoknak a 'HATÁRTALANUL' program záróértékelését, figyelembe véve a kirándulás alatt szerzett pontokat, a legszebb gyűjtő/jegyzetfüzeteket, a készített PPT-eket, képgyűjteményeket, a június 4-i előadásokat, a csapatversenyen való legjobb teljesítményt. Így 14 diákot könyvjutalomban, további 10 diákot csokijutalomban tudunk részesíteni.

A 44 tanuló képességeihez mérten mind példaértékűen viselkedett és teljesített a programon. Nyitottak és befogadóak voltak. Jó volt velük együtt lenni.

Képeket az alábbi linkeken láthat:

Selmecebánya:

<https://photos.google.com/share/AF1QipPgfeH2vSue17JF4x6S-oSZg3zrCtPoFpRVhOf1CPbeqBZmM92B8U2fZs-4EUDvnQ?key=NUISUGZvN2dyQS1hejRIZThMTktXTFlfRE1hNWJR>

Donovaly:

https://photos.google.com/share/AF1QipMa76H83_EuWinZ_7vVVUnZs8jTOqy6LE0QjWok5OtdOyoknlmfsjVZefmEgnHAUw?key=NERhNV9WSGxwcFFwSW82dIZIX192LXJMMTV3bnpn

Szepesszombat:

https://photos.google.com/share/AF1QipNUQz5fhfDdwkm2-Kn4y5_rDK_3ztBhXj5cJOplQ5zP-N8IBFZf5Qw69P5tz bq5cA?key=a3RTUIRoc1dWOENjM0hMWmlwTWpCd0FCdmlXU1lB

Kakaslomnic:

https://photos.google.com/share/AF1QipPiduWNCwJKcOqMO2S3IDH9vx9Tfo_ZfsknybCvp57bKQp0kPj3F5TF60jtt1Ftwg?key=cUxtVUtMRWVBNENIdTBNLWJGTDhRQ1hwV2hjV2hB

Görgő:

https://photos.google.com/share/AF1QipMl_Vb6tWbAHzANAI-Dkxeilh3ImH8UfyKN2kO3wtlnwCRsFn4DhaGfLELmuTUd_A?key=d3RFYlVZYmhUdEhud3BFTnBta2NzU3F3NGhmNk5B

Szepeskáptalan:

<https://photos.google.com/share/AF1QipNpZuV1Y1TJfMrEkCktFqxgBbp7KcjUU6ajEPfcco8p-2XOZBPW58IGjo71jHb0tJA?key=cV9ETWRuQ0Nwekt5YUdtaTFqRF95OFQ2WHBWTVBR>

Szepes vára:

<https://photos.google.com/share/AF1QipNX3Tybh9NNmG4Caa13yn7gAKjJZsNq4CPKYu8zN36Tg6CboC6uT3V-FRy4WTvvAg?key=MIZJaWRGSzJDUjVvdUhjbUFCWktsWjgxb0ViM2l3>

Lőcse:

<https://photos.google.com/share/AF1QipNPdN6G6Z8nHWSlOq5ZD8bqNH954tfNbBN89nXCAUE7pQLJjtcOxi70bj5HRgst9g?key=dmE4RIM1M3BXaFozT21ITWZoRUg3WUUh1YlVhM0xR>

Késmárk:

<https://photos.google.com/share/AF1QipNQIBPyOQiKNdAsVgx7AErTt1CzqPkmgFvYUXERjid-1nfDXtCbaWUQ8C5XNLL39A?key=anF2ZnowVHNXRGtxVU5YV0h4TEZDTm9SQIFBNXN3>

Tátra:

<https://photos.google.com/share/AF1QipNsLDt7K7L9uqhm1xXUILYupRmD9Q-2vEXGGPIE5Pc5spjStvBW0oENstpuSfPT3A?key=eTlkTkW3b1pLa2pqYUI4aFltZndtODRla3hhVUhr>

Szepescsütörtök:

https://photos.google.com/share/AF1QipMo6t2NEsTi0AAFYMUfdqPUs4gSwf8DcHdoY712xb-4NT_I2EKqboQbnZcyUSTidQ?key=akxxdkcxNmd5bXgyV3pzMUd5dFdvTzcwanNhUWdn

Rozsnyó:

https://photos.google.com/share/AF1QipMzOU_Mvpk0oH1zhOTdyj5I9ezoN-gQyGg7D8XKUyiqq8QtIh1XuNXeOleoY0SNdA?key=cWITdXY3ZkIDNGdVLXg4bl9QUEUyejJCX2k2RGNR

Krasznahorka:

<https://photos.google.com/share/AF1QipO3hnrObqHyewFwWNxPv804Zn6gcaZFsvwEI8AuPpnXvZm4NOFaghtgvalUr3Q8QA?key=V0pxWkE5ZUVFY29CbHBDa0t1dmpWMkZwZC1iSjNn>

Betlér:

https://photos.google.com/share/AF1QipPEdRLA_19WNgMp1jIMsLOADZXtwg_JvhVoqIV1M879MLssJRCLRIglGImqMnPH1A?key=cW8xVWQxSIRMaS1qc2IUdTdKTHVzeUN6dmlRekhB

Várhosszúrét:

<https://photos.google.com/share/AF1QipOa0jDz3hD80FR3QWiNfiwR87dKLw1p7aiPpodE78AgTcSbYqu-cO2E4jZtWXF5Qg?key=d0R3M0I3azVibWFSTT5VGRkVVUxa2JtbkNNZkln>

Szádelői-völgy:

<https://photos.google.com/share/AF1QipNEnZc0qmOGTgv8jTY8wBsEs4-L5j2CMkltkowm6hMzdwiqhVFB5mHSVe6kqXj3Ew?key=cU10cHdjaEVjcU5seS1fejZYMUdtZINnUW1IRENB>

Kassa:

https://photos.google.com/share/AF1QipNlLw95xzvMxiSHGmKRhhY6W_jvqLOlxdZv2NTxxHH6Oj_56EYJoDIOWllrluQG2w?key=eWITbVNaRXl5MDJyZnE5Tm16TEY0X0FvR193ZDNB

Muhi:

https://photos.google.com/share/AF1QipPK8d35OzUMnbaF3-66axjfBZk-fS_4bYvsW7_HbAmfAjtVbeB_Kc_8Tv3Kn_ketQ?key=WmtpdXI2ZZWNoejhybS1NeE42bGFjTElUaGpHOF_Fn